

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Gazdasági és társadalmi hetilap.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:
Egy év 3 ft. Félévre 1 ft 50 kr. Egyenlő részben 10 kr.
Gazdasági egyesületi tagoknak és községeknek 2 ft.
Előzetes-írással és reklamatiós GONDOS (Grünbaum)
MÁRK nyomdátulajdonos címére küldendők.

Felolós szerkesztő: CSORNA JENŐ.

Kiadó-tulajdonos:

Gondos (Grünbaum) Márk

Közlések, levelek a egyéb szerkesztésig költségmentes
a szerkesztőséghez küldendők.
Hirdetési díj: 1 hasábnál postaió egyeztetési hirdetésnél 10 kr
többesbűri hirdetésnél soronként 3 kr. Helyi-ajó 30 kr.
Nyilatkozat postaióra 25 kr.

Vendégfogadóink.

Elhagyatottságunk, elmarado tságunk, falusi nyomorúságunk semmiben sem tükröződik olyan szembeszökően vissza, mint vendégfogadó házaink külső és belső arculatán.

Ha idegen ember egy városba jön, arról a városról az első benyomást, a mely a viszonyok megítélésében mindig döntő marad, arról a helyről, arról a környezetről veszi le, a hol tanyáját felüti, a hol megszáll.

No ebben a tekintetben mi tőlünk ugyan furcsa benyomással távozhatik az idegen, a kit boldogtalan végzete arra kényszerít, hogy Muraszombatban megszállni kénytelen.

Ha megérkezve a városba a „grand hotel” után tudakozódik és megmutatják neki a „Korona” szálló toldozott földözött utmenti csárdára emlékeztető alacsony épületét — bizonynyára kerekre nyilnak szemei a meglepetéstől.

De még ez hagyján!

Tegyűik fel, hogy utasunk olyan szerencsés pillanatban érkezett meg, a mikor az összes paszcsér-szobák (értsd az összes alatt 3, irván három darabot) nincsenek elfoglalva. Akkor még csak meg van valahogy, mert hogy igazságosak maradjunk, az ebédöt elég csinos s a visszariasztó külső után

szinte jól eső megnyugvást kelt a belépőben.

Hanem ha az a boldogtalan utas például ellenőrzési szemle, sorozás vagy hasonló alkalmakkor talál ide tévedni, a mikor a járásbeli körjegyzők és községi előjárók kettesével hármásával szállják meg azt a sötét hivatott három szobát s a mikor még a házigazdát is kiszorítják a saját lakásából a cseleedszobába, ha az a boldogtalan utas ilyenkor szorul Muraszombatba, akkor, ha csak hordozható tábori sátrat nem cipél magával, helyzete igazán nem irigylésre méltó!

Mert a második hotel az ő „páratlan” (no igen, mert csak egy van) vendégszobájával, a harmadik az ő zsuppos tetejével, a negyedik, ötödik, — ne is szólunk róluk... vigasztalatlanság kétségbeesztően silány...

Valóságos szégyenfoltja Muraszombatnak ez az állapot. Nézzük csak meg a körülöttünk fekvő kisebb városokat, Körmentet, Szent-Gotthárdot, Alsó Lendvát.

Ezek a helyeken mindenütt jól berendezett, a kor igényeinek megfelelő szállodák állanak a községek rendelkezésére.

Ha nálunk csak olyan volna egy, a milyen az alsó-lendvai „Korona” vendéglő, nem most azután, hogy a

takarékpénztár újra építette, hanem a minő volt a lebontáskor.

De persze mi nálunk nincs sem egyes, sem társaság, a ki még ilyenmire is gondolna, a ki ilyen kockázattal vállalatba ölné bele a pénzt. A nagyapáknak jó volt így, jó lesz az unokáknak is. Az idegen, az meg ha nem tetszik neki itt, menjen odább, menjen Begeudébe, van ott hely elég.

Nem is azért írjuk e sorokat, mintha azt várnánk, hogy majd valami vállalkozó szellemű egyéniség felbuzdul rajtuk s kedvet kap az építkezésre, nem. Ezt nem várjuk. Hanem rá akarunk csak mutatni kövviszonyaink ez egyik nyomorúságára s az italmérésig engedélyek kiadására hivatott pénzügyi hatóság figyelmét felhívni erre a körülményre. Mert az orvoslást csak enné várhatjuk.

Első a községek érdeke. Ha megtenné például a pénzügyigazgatóság azt, hogy a vendéglői engedélyek számát redukálná kettőre (mert ennyi Muraszombatnál elég) s ezt a 2 engedélyt azoknak adná ki, a kik a kor igényeinek megfelelő, szálló szobákkal, bálteremmel s általában minden szükséges helyiséggel ellátott épületet állítanak fel és rendeznek be, akkor hiszszük, hogy mégis megváltoznának az állapotok. (Sz.)

ÖNTARZÁNY

Az én baleseteim.

A „MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE” eredeti tárczája.

Ezelőtt két hónapnál, a midőn a „Csak titokban” czélegyelés tudakozódó intézetet megnyitottak, — mint titkár nyertem ott alkalmaztatást. Titkári titoktartásom és szorgalmas perzentell lett — fix fizetés helyett megjutalmazás. Sajnosan kellett azonban tapasztalnom, hogy az emberiség nagyon egyenes lelku s tetteiben a nyilvánosságot kereső vagy ha vannak is titkai azokat megőrzi ama közmondásból kiindulva: „A mit két ember tud, az már nem titok”. Tehát nyilvánvaló miként a perzentek ijesztő mérven távol voltak szerény erszényemtől. Végre annyira jutottam hogy titkári méltóságom tönkretévesével a városi népkönyvtárban egy sarkoltság huzamosabb idő óta már állandóan elfoglalva tartottam.

Főnököm mint a „Csak titokban” megadapítója és vezetője ellen mindezek mellett szembé hányás-al nem élhettem mert hisz az emberek mostoha könyve intézetünk iránt őt sőtotta főképen, ugy hogy közel volt hozzá miként az ékezesnél az asztaltól foglajta el mellettem.

Ezek szerint a sors nem derleklődőv csehélységem iránt, kénytelen valék ótszáz forintnyi biztosítkomat kivéve főnökömtől könyözödnök közt elbucuzni és más életfórrá utáni nézni.

Két hétig futkoztam állás után, de mid

hiában. Még utca-örpítő vagy lámpagyújtogató állást sem kaptam.

A harmadik hét első napján, midőn épen egy biztosító intézetnél jártam alkalmaztatásom veget és remények nélkül eresztettek szelnek, a ream ragadt: biztosítási bacillu ok eredeti eszmét keltettek fel bennem, hogy tudniillik életemet balesetek ellen biztosítsam és az engem érendő balesetekből eljek. A bacillu-ok annyira ifiúnciak, hogy a „Csak titokban” főnöketől átvett biztosítokomnak legnagyobb részet bevettem egyik biztosító intézetnek baleseti osztályához. — Ezután a játékos szenvedélyével és türelmetlenségével vártam első balesetemre.

Hamarosan kieszeltem hogy a balesetek csak a legutóbb esetekben jönnek az embernek helybe, azért tehát én magam siettem azokat felkeresni.

Előbben is a járművek előtt elkezdtem, azoktól vértva szerencsémot. Azonban mind hiában. Mert vakmerőségem meyyel a kőzútkon, közve lenni a robogó kocsik előtt — szórakozottságot színelve — átjáráltam, általában ismert alakká tért a városban. A kocsiok annyira óvatossak voltak, hogy vagy megállították előt járművéket, vagy már messziről meglátva engem, más uccán át folytak tovább utjokat. Az ötödik nap vegre is ráu meolygott a szerencse, ugyanis sikerült abban a pillanatban egy fiákerok mellett teremnem midőn a végelszengületesen ki mulva, végig esett a követem, mi által sáves volt rá tam lábórtási baleset es cselekedni.

A kórházból kijöve és meggyvendett já ulékomat köli okmányolá; mellett a biztosító inté-

zettől felvéve, a baleset hajhászásnak más módját kellett kiúndanom, mert balesetem folyán az összes leelő fiákerlovakat kivonták a forgalomból.

Mérés ötlet szállt belem. Elhatároztam magamban, hogy ezután mindenkiel össze fogok veszni s majd csak akad olyan jötevény, a ki alaposan helybenhagyva. néhány bűrdát kiengyenesíti, vagy a fjem-n folytonossági hiányt produkál. Mivel pedig attól tartottam, hogy szemtelendéseim esetleg párbajt provokálhatnak, mi által oly boszontosan valóságos helyzetbe juthatnék, miként a más világról kélvete a lehető legnagyobb mértékben megérdemelt baleseti járulékomat fel nem vehetem, mondok ezért siettem az összes helyi lapokban a következő nyilatkozatot közzé tetetni:

„Nyilatkozat.

Alólrott kijelentem, hogy a macai körségi előjáróság által — bírói tekintely megérése miatt 5 forint pénzbüntetéseu marasztaltattam el mi által becsületem oly nagy csorba esett, hogy ennek következtében párbajkap ellen lettem.

Kérek tehát mindenkit, hogy a természetemben rejő gorbomba-ágaim és szemtelendésem megórlását azonnal tettelegesen eszközöljék sziveskedjek.

Személyleírás. Hely Datum Alíráás
Nyilatkozatom megjelése után, a kenyékereset után látam az emberek hozzászólásának egeaz változó támogat eszeltem ki.

A ki vonatott lépékekkel ment előttem, — tyukszemtel sejtítvén nála — aonnal mellette törtettem és cipőm sarkával alaposan a lábára

Készülődések a kiállításra.

Az ezeréves ünnepére készülő Magyarország jövő évi kiállításának mintegy a földbeli elővárásolt remek szép városa Budapest városligetének fasorai között, állandó és alkalomszerű palotáival, remek pavillónjaival és óriási csarnokaival jóval feljebb a kiállítás előtt már csaknem egészen készen áll. Körülbelül kétszázötven különféle érdekes és izléses épület, többnyire már bel is készen, épen csak arra vár, hogy a tizenhatézer meghaladó kiállító érdekes, tanulságos tárgyaival benepesedjék és a melyek még épülőfélben vannak, azok annyira közelednek befejezésükkel, hogy a mi jubileumi kiállításunk lesz a világon az első kiállítás, mely megnyitásának napján, 1896 május 2-ikán valóban és tényleg be lesz fejezve. A magyar nemzet dicső emlékei részére épített hármastörténelmi palotacsoport, mely a gót Vajda-Hunyad várát, a jáki templomot, Magyarország legrégibb Árpád-korbeli romjait épületét és a renaissance-stílt foglalja magában, gazdag falfestményeivel együtt adták át a napokban készen az igazgatóságunk. A királyi pavillon berendezésével is már tizenetesen foglalkoznak. A hadfelszerelési kiállítás a bécsi Arzenálban már össze van gyűjtve és oly impozáns, nagyszabású benyomást tesz a nézőre, hogy szakemberek állítása szerint ilyen hadügyi gyűjtemény, mely a legújabb katonai felfedezések mellett a hadtörténelem emlékeit is oly gazdag gyűjteményben bemutatná, még soha egy kiállításán sem volt. Hátha még hozzávesznék a török szultán Ó Felsége által rendelkezésünkre bocsájtott Konstantinápolyban őrzött temérdek ereklyéket, melyek a háromszázéves török-magyar háborúkra emlékeztetnek. Hasonló emlékeket kapunk meg a berlini Zeughaus-ból, Pétervárról, Lengyelországból. Nagyon érdekes az a mozgalom is, mely Amerikában kiállításunk jövő évi látogatására vonatkozólag széles körben megindult és mely abban is nyilvánvaló, hogy különösen az Egyesült-Államokban hazánkról és népünk életszisztemairól minden vidéken ismertető felolvasásokat tartanak. A külföldi sajtó is, melynek képviselői csak nemrég voltak nálunk vendégek, telve van dicsőretekkel kiállításunk előkészületeiről. A jövő hétre pedig hazánk összes vidéki hírlapjait invitálta D. n. elnök kereskedelmi miniszter, hogy nekik az ezredéves kiállítás előmunkálatait és már elkészült építkezéseket bemutassa. Most készül a főváros és Pozsony városnak pavilonja; a faluból már egy ház sem hiányzik, csak az utcák feltöltése van hátra, s azután már csak a tipikus házak belső berendezése fog következni.

Az iparos segédek és tanoncok a kiállításra.

Hazánk általános ipari haladásának bemutatása mellett, iparvelési szempontból országos érdeke a serdülő munkás hiányszám ambíciójának fölkelésére, szorgalmuk és ügyességük ösztönzésére a millennium alkalmával külön kiállítást rendezni az iparostanoncok, segédek és munkások készítményeiről. Hogy az ezredéves kiállítás hazánk

kulturális viszonyainak e tekintetben is hű tükrök legyenek, a kereskedelmi miniszter most az összes kereskedelmi és ipariparokhoz, ipartestületekhez és társulatokhoz felszólítást intézett, hogy az ipari segédszemélyzet a jövő év július 15-én kezdődő és egy teljes hónapig tartó időleges kiállításra tömeges részvétellel buzdítsák.

Ebben a kiállításban részt vehet minden magyar iparos-tanonc, segéd és munkás, akár itthon, akár külföldön tartózkodik, ha 1896. január hó végéig sajátjukat munkáikat az ezredéves kiállítás igazgatóságához Budapestre bejelentik. A később jelentkezőket csak különös figyelmet érdemlő esetekben veszik figyelembe. A beküldött tárgyak kiállítása és elbírálása külön bizottságokat szerveznek, melyek úgy az elismerő-oklevelek, mint a pénzbeli jutalmak magasságáról és mennyiségéről szakbírálat alapján a miniszternek, mint a kiállítás országos bizottság elnökeinek, indokolt előterjesztést tesznek. Minden kiállító, meg ha jutalmat nem nyer is, részvételnél emlékre emlékműként kap.

A kiállításra elfogadott tárgyak 1896. július 1-ig bérmentve küldendők a kiállítás igazgatóságához, a csomagolás és szállítás nevére az általános szállítási szabályok irányadóak. A közleményhez a munkaadó vagy a gyári vezetőnek bizonyítványát kell csatolni, hogy a kiállító tényleg nála van szolgálatban, a beküldött tárgyat tényleg ő készítette, mennyi időt fordított annak elkészítésére és milyen munkaszükséglet állottak rendelkezésére. A gazdának ezt a bizonyítványát az illető ipartestület vagy iparhatóság igazolja. A tárgyak kiállításáért, úgy szintén azok elhelyezéséért, a szükséges asztalokért vagy állványokért díjat nem kell fizetni és a visszaszállítás költségei is a kiállító terhére esnek.

A tanoncoknak, segédeknek és munkásoknak tehát minden tekintetben meg van könnyítve az ezredéves kiállításra való részvétel és ennek folytán remélhető, hogy tömeges jelentkezés és ügyes munkák által az ipari remeklések ezen, rájuk nézve gyümölcsöző kiállításán minni vonzóbbá, gazdagabbá és érdekesebbé fogják tenni.

A jótékonyseg pavilonja.

Magyarország sok ezer jótékony intézete külön épületet kap az ezredéves kiállításra. Eredetileg a közművelődés és részben a közközpont kiállításába szánták a jótékony intézetek és egyesületek kiállítását, de ez is olyan nagyra és zomra fejlődött, hogy külön hajlékot kell számára emelni. Ebben a legközelebbi készülő pavilonban lesz a siketnémák, vakok, gyengeelműek nevelésére és oktatására vonatkozó minden eszköz és adat, árvaházak, szerzetesházak, menedékházak kiállítása, a különféle közjótévi intézetek kiállítása, továbbá mindazok az érdekes dolgok, a melyeket maguk a társadalom gyámoltjai készítenek, előállítanak. Az új pavillon terve a műszaki osztályban készült s rövid időn már hozzáfognak a kivitelhez.

Helyi és vidéki hírek.

— **A muraszombati megyebizottsági-tag választás tárgyában** elrendelt vizsgálat vezetésével Dömötör Lajos német-újvári főszolgabíró bizottott meg.

— **A tisztújítás.** A vármegyei tisztújítás határnapját a folyó hó 2-án tartott vármegyei közgyűlés folyó hó 19-én tartotta ki. 9-en lesz az újonnan választott törvényhatósági bizottság alakuló gyűlése s ugyan akkor választják meg a kijelölt-bizottságot. A mint ma vannak a kombinációk, a jelenleg hivatalban levő megyei tisztikar kevés változással úgy meg fog választani: Legelső a f. hó 1-én Erut-ut Kelemen és S. abo László elnöke alatt megtartott értekezlet tly értekezlet határozatában állapodott meg. Az értekezlet által elfogadott kiegészítő a következő: Egyhangúlag kijelölté alispánul Dr. Károlyi Antal, főjegyzőül Bezerédi István, árvaszéki-elnök II. B. d. J. István és tiszti ügyészül Nagy J. d. I. S. abo aljegyzőnek Horvath Dezső, II. od. Pulay Ferenc, III. ad Radányi Emil, esetleg S. akonyi István. IV. ad aljegyzőnek ifj. Reiszig Edét és V. od.

Dr. Barthod-iszky Gábort, esetleg Rusa Balát. Árvaszéki elnöki állásra kijelöltettek: Ritter József, Szalay Gyula, Pogány István, Bíró I. tván, Török Károly, H. n. e. s. abo. A házi pénztárnoki áll. Emil nagy s. abo. s. abo. A házi pénztárnoki ellenőrnéki állásra Scheffer Lajos, házi pénztárnoki ellenőrnéki állásra Wlassits Ferenc. Árvaszéki pénztárnoki ellenőrnéki Wolf László I. s. abo. Árvaszéki jegyzőül Somogyi József, II. od. ár. jegyzőül Gaiger Ignác, Főbíróként kijelöltettek: Szombathelyi járásban: Bozrák Gábor, Községen Somogyi Miklós, Síravórt Aljay Gyula, Vasvározt Molnár Gyula, Körmenen Rusa László, Németsújvározt Dömötör Lajos, Felénk-Erőtt Szabó Elek. Kis Csalliban Jakab Bódog, Szent-Gothárdon Papp Antal, Muraszombathon Pollák Pongrácz. J. arasi szolgabíráruki kijelöltettek: Szabó Péter, ifj. S. per László, Papp Ferenc, Herbat Géza, Mesterházi G. don, Nagy József, ifj. Reiszig Ede, Csorna Jenő, Mészáros Ernő, Bacso Vincze és S. ukovich Elek, Takáts Márton és Keresztury József. Eutan az értekezlet Szabó László indítványára egy végrehajtó-bizottság megválasztását határozta el és Weöres István b. tag előterjesztésére a választás megjelölt. A muraszombati járásban Pinter Géza és Olajos Sándor ügyvédek 15nek megválasztva. Az értekezlet Gróf Esztethich Andor Ó Nagyméltósága indítványát folytán egyhangúlag kimondotta, hogy a tisztikarra vonatkozó kijelöléseket magára nézve nemcsak kötelezőnek ismeri el, hanem a jelölték érdekeiben mindent meg fog tenni arra nézve, hogy azok megválasztásukat biztosítsa. — Ezen megállapodásokat magában foglaló jegyzőkönyvet az összes bizottsági tagoknak megküldötték.

— **Telefon Muraszombathon.** A vármegyei telefonhálózat folytatatos kiépítése a tavasszal megkezdődik az alispáni hivatal márkirta az árlejtést a vezetékhez szükséges oszlopok szállítására. Hozzáuk Csákánybó Ori-Szt. Péterén át vezetik be a huzalt.

— **A vas-hidreklenti óvodát,** melyet Vasvármegye törvényhatósága a közművelődési pótadóból állított fel, a jövő év elejével megnyitják az ünnepélyes megnyitásra — értesítésünk szerint — dr. Károlyi Antal alispán ur is le fog érkezni.

— **A korcolya-egylet** felújítására fázodik hiatalagunk néhány sportkedvelő tagja. Kivánatos, hogy siker koronázza fáradozásukat, mert pangó térség életünk mellett nagyon is jótékony hatása volna emez egészleges szórakozásnak.

— **Fázunk a kicsinyek!** A nedves, hideg idők beálltával kétszeresen rí ki a muraszombati kisedőfővába járó szegényorsu gyermekek nyomorúsága. Fáz, dideregnek ballagnak elviselt ruhácaikban, hasonló állapotban levő özonszám kosáráikkal az óvoda. Nemes szívek minden évben meghozták az áldozatot s lehetővé teszik, hogy a kis Jézus melet ruhával, cipővel s uj kosárával lepi meg karácsony estéjén a kicsinyeket. Már azután, ha az a kosárka nem egészen üres, hanem egy kis alma, dió, cukorka is jut bele ugyan ki irigyelne azoktól a kevés örömet élvezett kicsinyektől. Az idén különösen nagy léve a ruházatlanok száma, több áldozatot is igényel a felruházás de Muraszombati közönsége valóban nemesszívásának ada tanuvelét, mert nem csak lehetővé tette a kelme beszerzését, hanem nemesszívó hőlgyek a kis ruhácskák egy részének elkészítését is magukra vállalták. Isten áldása legyen jutalmuk! Eddig a köve-kész adományok voltak be: Gróf Széchenyi Tivadar orsz. képviselő 25 ft., Kladzwa Melanie 25 ft. Gróf Bathányi Olga 10 ft., Gróf Szapáry László orsz. képviselő 5 ft., Pinter Géza. el. Gáspár Ferenc, Porges Adolf 3 ft., Szalay István (Turnischka), Dr. Czipott Zoltáné Arvai Henriké 2 ft., Dr. Geiger Ceczelia, Dr. Prugberger Vince 1 ft 50 kr., Torók Ernőné, Böles Beláné, Málusz Egyed, Agustich Lujza, Heiszig Ferenc, Bodnár András, öz. Pinter Miklósné, Olajos Sándorné, Oláh Ilse, Payer Lenke Zrinyi Károly, Kollár Péter (Turnischka), N. N., N. N., Véniss nővérek, Metzker Mátyás, Wegschaidner Max (Regede), Saary Józsefné, Tóth Miklósné, Wilfinger Károly, Fodor Benőné, Prugberger K. Berta, Szerklát József, Moszt Jenny Faschinger Emilia, Hartner Károly, J. K., Leitner Hedvig, Bacz János és neje, Sokál Emilia Kováts Istvánné, Réh Jánosné, Neumann Adolfné Loncsák Mihályné, Czeczler Antalné, Pauline Franciska Pollák Rozina, Neumann Vilmosné, Kúhár Jánosné, Horváth Pál 1-1 forintot, Kolossa Istvánné, Lázár Jánosné 60-60 kr., Köössy Czövek Istvánné, Kirchmayer Jozsef Moszt Rudolf S. K., Berke Mártha, Berke Gyóz, Fingerhut J. Ános, Tixier N. György, Poszt János, Vujecz Józsefné, Heimer Ignáczné, N. N., Meixner Mátyásné Ratkohl Mihályné, Sinkovich Elekné, öz. Horváth Györgyné, Fürst Teréz, Adanits Maria, Lejko Ferenczné N. N., Knez Istvánné, Stevanecz Andrásné, Berger Maria Schönheier Lipótné, Hoffmann Manó Muthisz Mihályné, Fátik Károlyné, Czipók Miklósné Heuberger Laura, H. S. 50-50 kr., Kolossa Józsefné, 40 krt., Berger Vilmos, Marlasits Józsefné, Róza István, Dobruczki Lajos, Vrcsik János, Gondoa

Márkné 30—30 krt. Olasz Terka, Zsilavecz Anna, Halbarné Mária, Kuszalik Thekla, Bittermann Tivadarné, Meisel Mária, Hirschl Sámuelné 20—20 krajczárt.

— **Szent-Gothárd** — czim alatt indult meg szomszédságunkban Szent-Gothárdon az az új helyiapp, melynek alapítását már szeptember végén jeleztük. A lap szerkesztője Schmidt Győző tanár, segédszerkesztője dr Erdelyi Jenő, kiadó-tulajdono-a Wellich Béla. A lap két nyelven, magyar és német szöveggel jelenik meg. Kiállításra esinos s tartalma is elég változatos. A lap a szent-gothárdi és a német újvári járásek helyi érdekeit kívánja szolgálni.

— **A Miklós-napi országos vásár** nem felett meg az idén a várakozásnak. Nagyon meglátszott rajta az a nagy szegénység, a mely a rossz termések jégverésék következtében egész vidékünkön uralkodik. Az állatvásárra felhajtottak 540 darab szarvasmarhát, eladtak belőle 135 darabot.

— **Öngyilkosság.** Szombathelyen nagy feltűnést és részvételt kelt Eigner Adolf szombathelyi-vidéki körjegyző és állami anyakönyvezető öngyilkossága. A köztisztelőben álló derék hivatalnok, a kit a múlt nyáron nagyfokú idegesség gyötört s gyógyítást is Eggenbergben, mult heten éltörtökön iródiájában főbe lötte magát. Semmiféle irást sem hagyott hátra, a mielőtt öngyilkoságot következteti lehetne, de későregele, hogy meghomlott idegzele kergette halálába. Későbbesett övegye s négy árvaja siraja.

— **Elfogott tolvaj.** Baranyai Orsze tiborjai születésű 14 éves cigány leányt, a kit a mura-szombati kir. járásbírószág lopás büntette miatt köröztetett, a felbő lendvai csendőrök elfogták.

— **Kinyomozott gyújtogató.** A mura-szombati csendőrök kinyomozta azt a gonosztevőt, a ki őzv. Berdén Mátýásné széchenyikuti házáat folyó évi július 18-án felgyújtotta. Kerpics Mihálynak hívják a jó madarat, foglalkozására nézve csavargó. Tettét beismerte s már át is adta a helybeli járásbírószágnak.

— **A mura-szombati vágóhidről** ismeretlen tettesek ellopják az ablakokat. A furcsa gasztusú tolvajok az üvegtáblákat kiszedték s a rámakát eldobva ott hagyták a földön.

— **Vetőmagvak.** Mauthner dón tudósítására Vörös löhere. A kedvelőn hangulat a heten is észlelhető volt, mindazonáltal nagyszemű mag könnyen elhelyezhető, sőt ritka nagyszemű sötét violaszínű árnyalatú két rakomány a termelő állomása 45 forintjával fizetett. Luczerna mint a mult heten továbbra is üzeletelt volt. Takarmány-repmag. Külföldről a sürgősnél sürgősebb ajánlatot egymást érik. A többi magfélék mint te-férhere, muhar, baltaczin stb. nagymennyiségben lesznek ajánva. J-gyűzők nyersárnyút 100 kilonctit Budapestben: Vörös löhere 35 45 ft. Luczerna 38—46 ft. Baltaczin 10—1050 ft. Tavaszi búkköny 5.75—6.50 ft.

Vegyes hírek.

A megyéből.

— **Szombathelyen** fideszes városi tölzöltságot léptetnek életbe.

— **Díjnokok gyűlése.** Vasvármegye területén alkalmazható levő díjnokok Szombathelyen folyó hó 1-én gyűlést tartottak s egyelet alakították.

— **A kis-czell**—répezekak—terít-szt-mikló—parndorf vasutára Vasvármegye közigyűlése 54000 forint szavazott meg.

— **Beszokott kavicsbánya.** Körömden mellett Katalán a Körömden város tulajdonát képező kavicsbánya b-móltól és 4 embert maga alá temet-t. A hegy körül 3 zárnert halt, egy pedig vesztélyesen megsebesült.

— **Millenári közgyűlés.** Vasvá megye köröndjében az ezredékes ünnepe alkalmából a jövő évi május hó 10-án dísz-közgyűlést fog tartani.

— **A németújvári kórház,** melynek elkészítésével Lang József szentgothárdi építész van megbizva, a mult heten tőle alá került.

— **A szentgothárdi órágyár.** A szentgothárdi órágyár ügye a megvalósulása felé halad. Az alapítók a kormányzati komoly tárgyalásokba bocsátkoztak s ha nehézségek fel nem merülnek, a gyár rövid idő múlva felépül.

A hazából.

— **A topolczi m. kir. vanczellér-iskolában** 1896. január 1-én kezdődött és az év végéig tartó tanulmány pályázatú hírdetek. Ö-zszo-s 20 nőtrendeklet veszn-k fel pedig 9-ot teljesen ingyen állami alapítványi hi lyre, a többit pedig évi 120 ft díj mellékel, felvételi hi kállek: z-ből-től 16 éves kor, írni-olvasni tudás, íy testalkat, jó erkölcsi-igazolvó közegéi bizonyítvány, szülői vagy gyami bel-egyzés. A kérvények a földmivelo-igyi minist-rumhoz elcsuzerve az iskola igaz-galosságánál nyújtandók be.

— **Hogyan kell megjelenni az anyakönyvezető előtt.** A belügyminiszter rendeletét bocsátott ki, melyben megtagyja a polgári tisztviselőknék, hogy szogouan követeljek meg, miszerint a házassulók

és tanuk a polgári házasság köteles ünnepléyes jellegéhez méltó és viszonyaiknak megfelelő tisztességes ruházatban jelenjenek meg, viszont azonban nem szabad az anyakönyvezetőnek ezen követelményeken túl menni és megkövetelni például, hogy a menyasszony koszorúval jelenjen meg, vagy hogy a házastulók egyeb az egyházi házasságnál szokásos jelvények-t használjanak vagy bármilyen jelképes esztékényeket végezzenek.

— **Párbaj országgyűlési képviselő és miniszter között.** Péczelet Jenő belügyminiszter és báró Andreánszky t ábor orsz. képviselő között kard-párbaj volt, mely Andreánszky Gábor megsebesüléssel végződött.

— **Az országgyűlés** karácsonyi szünetre december 13-tól jövő évi január 9-ig tart.

— **Zalamegyében** a tisztujtásra legtöbb járában a következők jelölték: **álsápn** Cseréti Károly, főjgyző Szomodis Viktor, **algyógyók** Cukler Lajos, Csák Károly, Viosz Géza, Ungar Kálmán, főpénztárnok Marton László; **fizsgálóbírók:** Thassy Miklós, Botkta Ferencz, Füzük Gyula, Szentmiklósy Gyula, Takács Imre, Gaál Miklós, Viosz Ferencz, Thassy Lajos, Kolbenschlag Béla, Kovacs Rezső, Svaszics Károly, Geszczák Ödön; **székelybírók:** Major István, Malatinszky Lajos, Székely Emil, Gyófi Pongrácz, Palfi László, Böles Sándor, Szalmay József, Csák Árpád, Viosz Géza. A választás e hó 17-én lesz.

A nyugalágból.

— **Az életmentő serum.** Ganhofér prágai tanár az egész országból beszerzett adatok alapján konstatalta, hogy a halálozeslek száma difterizvet-bet-goknál, mely azelőtt 50 százelek volt, a szerrummal való gyógykezelés óta 16—17 százelekre spadt.

— **Tanfje Ede** gróf volt osztrák miniszter-elnök, a ki 14 évig állott az osztrák kormány élén, a mult hó 29-én Elichauában meghalt.

A betűszekrény előtt.

Mutavány Kósa Rezső-ök saját alatt leve, 'Ólombetűk világa' c. című elbeszélő kötetéből.

Egy magam vagyok a könyvnyomatoló intézet nagy szedőtermében. Ejjfeli némaság titkolozik körülöttem, jóllehet fényes nappal van s a tizes égi golyó még egész özönnel küldi be barátaságok, aranyos sugarait a magas ablakokon keresztül. S mi mi se zavarja a mely csendesség.

Egyszerre csak úgy rémlik nekem, mintha a mesze távolból felem csengő hangzavara ütés meg neszező fülelem. Jobban figyelni kezdek, s csakugyan!

Az előttem levő szekrény beszél, ezert csillagó betűje szóltat meg hírtelen. Én is megégtém beszédöket, pompában értem meg. Nem is csoda Hiszen a szekrény előtt ültem föl, e betűk értelmes társaságában hagytam oda a gondolatom gyermekévek ábrándokkal teli tündér-világát, ott köszöntém utjongó örömmel a derült ifjuság mosolygó hímálat s ott léptem be a komoly férfior tetterős nyarába.

Iges, ott a betűszekrény előtt ... Minden kis szekrény régi jó ismerősdöm, minden csöppnyi betűje régi kedves barátom. Hogy ne érteném meg hát beszédöket? ...

Való-ig sz uggan, hogy eleinte pusztán csak apró ólomdarabkáknak tekintetem a néma betűk, ánde hova-tovább mind-egyre közelebből ismerkedtem meg velök, nagy lelki gyönyörűséggel tapasztaltam, hogy mind-nük hatalmas egy szövevény, amely ködoszlató világossággal ragyog át a tudalanságon.

A betű a legerősebb fegyver: a szellem ihletett fegyvere. Ott kujtorogva a szekrény-állvány árnyékában, vagy felig éber, félig alvó fejfel lesze az u'olós táviratra éjnek éjszakáján, sok ízben hallgattam el a betűk hangtalan beszédét, amint egymástól kérdezték:

— Mit ér ez az arasznyi lét? S amit most ismétlem magamban ezt a kérdést, a betűk kezdenek felelni rá:

Valóban mit is ér? ... Csak végig rohanunk az élet szék megyéjén, mind-egyre keresve, kutalva, sóvárogva valami után, a minek helyes nevét mind-ekkoráig nem sikerült megelölnünk.

Mikor aztán elnyitáttuk az életfontalt, oly sietve szökünk ki a világból, hogy még csak jó éjszakák se mondhatuk ki. De ugyan kinek is mondjuk? Hiszen már élve elfeledjük egymást abban a szönyűl bujzában, amelyben még csak meg se tuduk állapodni meg se tudunk p-huni.

Minek is élünk? ... Igen ám, élünk ... De ugyan hányan vannak, akik élnek, s nem csupán tengődnek napról-napra és kétségbeesett kérd-lmet folytatnak óráról-óra-ra? Ezerégy szer azoknak a száma, akik mint-gy felvő, csakamog lopva bujdosnak végig az élet kiellen sivatagján — a holnap biztató reményegek nélküli, s nem akad nekiksem, aki meg részvételt törőnlé lekerülő leányjeitök s gyámolítóban újajtaná fel-

jök védő karját. Vignasztalanul és a boldogság életét napvilágra nélküli harcuzolják a rájuk mért görnyeztető igát.

— **Áma** tömőtelen bánatossan éhez, fájdalmassan szenvedő lélek sok ezer évek jajkesere meg a holt betűket is mód felett meghajta. Kérdezik is sokszor, igen sokszor a magok között folytatott beszélgetés során:

— **Meddig** tart még ez a szivtépi nyomorúság? Mikor vrtárd már meg az ut porában nyugtözködni? ...

— **És én** megégtém beszédöket ...

— **Ne** tépelődjél árva sorsodon, Ugyis hiába! Csak az kivér majd, ami egykoron, Inség világa.

— **Nem** a magam során kesereg én, Hogy egyre zordul. — Erzem, kijutok innen idején Ebből a sorból.

— **Az** éhezöknök sorsa fáj nekem, S nehéz igazok ...

— **Oh,** mennyi szenvedés, kin s gyöttelelem Vár még reájök.

— **Mondják:** a földön éden-kertje nyit, Nekik siralom ...

— **Ah** látva szenvedő sok ezreit: Öket sítva.

De ideje immár, hogy elbucuzzam tőled, betűszekrény! Tanítottam valál a mult napjaimban, vigasztalóm a bánat óráiban, öröme derítő társam oly sok izben és mindvégig leghebb barátom.

Mely megilletődés rezeg végig szivemen most, midőn neked vég-ö-jen-hozzad-ot mondok. De, bármire kerültek is az élet viharában, mindig halásan fogok rád emlékezni s ha valamikor ne talán még egy találna fordulni sorsom keréke, hogy visszatérjek fehozád, minden bizonynyal hi társam léssz ismét, s d-rekasán segítes az életköz-lemb-n-llaradt vándorok n-gyerekei — a mind-napra való barna kenyeret.

Irodalom.

— **A népszere és közkedveltségnek örövendő** „Képes Csaldái Lapok” című képes heti lap mind-nem évek elfolyójának négy, külön beköthető, nagyobb részre detelt regényt ad, hozzá való szép szöve borítékkal, az év folyamán. Mind-járt a január-márcz us évszvegében Tölgyessi Mihálytól „Nagyurak inkognitójában” című regényt hozza mellékletében, mely regényben a párisi élet minden h-bájával s hőmével élénken és megkapóan van leírva. Ezenkívül januári számában elkezdő Beniczkynek Bajza Lenke „Csendes világ” című illikük regényét és a Tolnai Lajos tollából eredt „En is” címzet viselő jellemzetes társadalmi regényt. A „Képes Csaldái Lapok” minden száma különben is érdekes s változatos. Előfizetés egész évre 6 ft, félévre 3 ft. negyedévre 1 ft 50 krajzával, bármely időtől fogva elfogadtatik. Mutavány-számokat készséggel küldi a kiadóhivatal Budapest, Vadász-u'ca 4. saját házában.

— **A „Magyar nemzet története.”** Szalay és Baróti kiváló értékű muakájából most jelent meg a 22. füzet, melyben Nagy Lajos uralkodása van elbeszélve. A füzet műmelleklete romokból re-produkálja B-nézer Gyulának azt a Hunyadi László leucsuja c. híres festményét, a mely a nemzeti múzeum képtárának egyik legfőbb ékes-sége. A szövegbe nyomott illusztrációk is nagy számanak, és egytől egyik igen érdekesek. Közük k van: Nagy Lajos király ezüst érme, Velencei látogatás. — Egy részlet Szt. Simon ereklyetartó kőosztojáról. Johanna királyné síremléke. Nagy Lajos király ezüst garasa Nagy Lajos ezüst edénye. A marciacellai Mária kép, IV. Károly császár. A rúnkeleteni vár falfestménye, Erzsébet királyné, Nagy Lajos anyja és ezimere, A kassai templom homlokzata. A kassai t-emplom. Törökdél Nagy Lajos király sírköveéről. A Szalay Baróti féle millenárius muakát a közönség oly rendkívül kedvezően fogadta, hogy valóban felesleges azt ujabbá is a legmolegobban ajánlanunk. Csak annyit, hogy az I kötet remek díszkötésben már kapható és hogy n-m-sokora, II. kötet megjelenésével a mutuka tele teljesen lesz len. A megrend-lések a kiadó céghez intézendők. Lampel R. (Woldauer F. és fia) Budapest, Andrássy-ut 21.

— **Szállodások figyelmébe!** „Hová szálljunk?” címzen a jövő év január havában igen érdekesnek ígérkező és a maga nemében kézagypelőt könyv fog megjeleni, melynek az utazók előreláthatólag jó hasznát vehetik; ugyanis a könyv Budapest tüzékes leírása, budapesti és kiállítási utmutató mellel hazánk vidéki városainak törtétemi, földrajzi és helyrajzi leírását tartalmazza, a leírásokat pedig a szakszafaváros és a vidék szállodáinak leírása és arszabályzata egészíti ki. A mű, melynek irodalmi részét Liova-vai Hugó szerkeszté, magyar és német nyelven tartalmazza összes adatait, a külföldi utas által is használható. Azon szállodásokot, kik a nekik küldött kérdövet eddig vissza nem küldötték, a

szertesztő most arra kéri, küldenek ezt költőve vissza, vagy ha az iv kéznél nem lenne, kérjenek a kiadótól (Belgráder Zsigmond könyvkereskedő, Budapest, VII. Kerpási ut. 14.) másikat.

ROBICSEK ZSIGMOND könyvkereskedése előfizetést hirdet Kősa Rezső „Ölombetűk világa” című elbeszélés-kötetére, melyben érdekes történeteket mond el a magyar munkás-világ vezéről eleméről: a könyvnyomtatókról.

A szerző maga is évek hosszú során át foglalkozott a betűszekrény mellett, míg az irodalom föl nem fedezte s el nem szította onnan, s így személyes tapasztalatait és megpróbáltatásait beszéli el meleg közvetlenséggel s hangulatos történetekben.

Minden író esakis ebben a körben lehet igazán reális, a melyet sok éven, személyes tapasztalatok után ismert meg, szóval valósággal beleélt magát alakjai gondolkodásamódjába.

Az „Ölombetűk világa” a magyarországi munkások szejális, valamint erkölcsi és műveltségi viszonyait vonzónan megírt, fordulatos történetekben mutatja be.

A magyar társadalomnak méltán érdekében áll, hogy a hazai értelmiségnek ezt az elnyomott osztályt megismerje és felszabadításáért minden lehetőt elkövetessen.

Ez a nemcs ezél vezető a szerzőt kötele megírásánál. Elbeszéléseivel föl öhajtja kelleni az érdeklődést e névtelen emberek ismeretlen világára iránt.

Alulírott könyvkereskedő-cég előtt pedig az a ezél lehetett, midő a „Ölombetűk világa” kiadására vállalkozott, hogy kell-mesen szórakoztató olvasmányt adjon az olvasó kezébe.

Az „Ölombetűk világa” 10—12 ívre terjedő, közép 8-rétű, tetszetős kiálti-u kötetben jelenik meg december hó közepén. Ára egy frt.

Az előfizetések és megrendelések Kősa Rezső nevére ez megzve, Robicsek Zsigmond könyvkereskedő-szébe (Budapest, V. Fűrdő-utca 8. szám) küldendők.

A megrend-lők a művet bármentve kapják meg.

A nap és éj hossza.

Decz.	A nap		A hold	
	kel	nyug szik	kel	nyug szik
8.	7 17	3 55	10.7	11.34
9.	7 18	3 55	regg	10.51
10.	7 10	3 54	0 17 d. u	
11.	7 20	3 54	1 37	0.43
12.	7 21	3 54	2 58	1.4
13.	7 22	3 54	4 20	1.52
14.	7 23	3 54	5 42	1.54

Piaci árak:

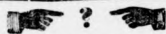
Buza	—	6 60
Árpa	—	—
Rizsa	5.50	5.80
Zab	—	6 50
Hajdina	—	5.80
Lentmag	—	9.—
Kukorica	—	5 50
Köles	—	5 30

N y i l t t é r.

E rovat alatti közlötöktér nem felelős a szerek.

Foulard-selymet 60 krtól 3 frt 35 krig méterenkint, — japáni, kínai, stb. a legújabb mintázzal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes Henneberg-selymet 35 krtól 14 frt 65 krig méterenkint sima, csikos, koczkázott, mintázott, damaszt stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 szín- és mintázatban stb. postabérlés és vámmentesen a hához szállítva és mintákat küld postafordítáival: Henneberg G. (cs. kir. udv. szállító) selymgyára Zürichben. Svajczba czimzett levelekre 10 kros, levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. — Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elfutaztatnak. 2

H I R D E T E S E K.

Van szerencsénk ezennel igen t vevőinknek, valamint a n. é. közönségnek becses tudására hozni, hogy

karácsonyi és ujjevi ajándék-

nak igen alkalmas és a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő igen izlases kivitelű újdonságok u. m.: alpaca-, china-észüt-, bronz-, terracotta-, fayance-, áveg-, valamint fa-, bőr-, pelüche-, disznú es

gyermekjáték-árúk,

ugyszintén karácsonyfa-ésüggelökek és czukorkák megérkeztek, melyeknek megtekintésére igen tisztelt vevőinket és a n. é. közönséget tisztelettel meghívjuk.

Áruink olcsóságáról bárki meggyőződhetik.

Teljes tisztelettel

Ascher B. és Fia,
Muraszombat.

K ö h ö g é s,

einyálkásodás és rekedtség ellen igen jó háziszser a RETHY-féle

Pemetefü-czukorka,

mely a köhögést csillapítja és a nyálkát feloldja. Kellemes ize folytán a gyermekek is szívesen veszik.

Egy doboz ára 30 kr.

Kapható minden gyógyszerárban.

Értesítés.

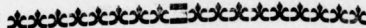
Bátorkodom a nagyérdemu közönségnek tudomására hozni, hogy a

Hidvégi korcsmát

férjem halála után is megtartom, sőt törekedni fogok, hogy a n. é. közönség bizalmát teljesen megérdemeljem.

Magamat a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlva maradok teljes tisztelettel

Özv. Fasching Jánosné.

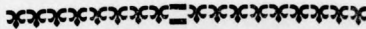
ELADÓ,

Egy lakóház téglából jókarban vetemésnyes kerttel. áll: 4 szoba, 3 konyha, 2 előszoba, hozzátartozó melléképületekkel és piaczével, az **Arok-utcában Alsó-Lendván, 2500 frtért.**

Értekezhetni lehet a tulajdonosnál,

Toplák János

kőmives-mesternél, **Alsó Lendván.**

Maria-Czelli Gyomorcseppek.

nagyszűben hatnak gyomor bajknél, nékülzetellen és általános ismeretes házi és népszor.

A gyomorfétség tünetei: étvágytalanság, gyomorgrögés, házizs lehellet, felhűzés, savanyú felbőhögés, hasmenés, gyomorgrögés, felesleges, nyálkaválasztás, sárgaság, unor és hányás, gyomorférs szűküles.

Hataltós gyógyszernek bizonyult feljártánál, a megyében ez a gyomortól származott, gyomortulerebésnéf étellekkel és italokkal, gúlszák, májbajok és hámoroidoknál.

Említt bajknál a **Máriaczelli gyomorcseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanusit. Egy kis üveg ára használti utastással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi foraktár: **Török József** gyógyszerárta **Budapest**, Király utca 12 sz.

A védőseget és alátárs tüzrezen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a kesztő aláírásával (C. Brád) és ezen szavakkal: „Valóiságot bizonyítom”.

A **Máriaczelli gyomorcseppek** valódián kaphatók

Muraszombatban Böles Béla gyógyszerárban.

Mit vegyünk kriszkindlinek?

Ajánlom igen tisztelt vevőimnek nagy raktáramat arany és ezüst **férfi- és női-órák** ból, **óraláncok**, arany és ezüstból, **arany-gyűrük**, **bros-tük**, **fülbevalók**, **medaillonok**, **kar-perecek**, **keresztcsékák**, **nyakkendőtük** urak részére, **lánc-függelökek**, **amulettok**, ezüst **evő-eszközök**, **szalvétagyűrük**, **czukorfogók**, valódi **granátok** aranyban foglalva stb. stb. legjobb minőségben s olcsó áron.

Egytural bátor vagyok a n. é. közönség szives figyelmét felhívni minden szerkezetű

varrógépeimre

családok, czipészek és szabók részére.

Ezek közül nem eléggé ajánlhatom a

PFAFF-varrógépet,

mely ipri ezélokra felalmu hatatlan és melynek képviselőségét legújabbán ávettem.

Taláhatók nálam azonkívül **Singer, Howe** és **karikalhajócskák** varrógék, melyek mindegyikének alktrészel is: **hajócskák**, **tük**, **szizjak**, **olajkannák** stb. nálam mindig raktáron vannak.

Használt **varrógépeket**, ugy **ékszereket** és **órákat** kicserelek és veszek a legmagasabb árákon s **minden árucikk részletfizetésére** is kaphatók

Kiváló tisztelettel

Posztl János

óras Muraszombatban.